

Krajský úřad Jihomoravského kraje
odbor životního prostředí
Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

č. j.:
JMK 16562/2021

Sp. zn.:
S – JMK 152738/2020 OŽP/Kuč

Vyřizuje/linka
Kučera/541654120

Brno
03.02.2021

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí, se sídlem Brno, Žerotínovo nám. 3, jako orgán ochrany přírody a krajiny ve smyslu ust. § 29 odst. 1 a § 67 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, podle ustanovení § 77a odst. 5 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon) a ve smyslu příslušných ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád), rozhodl v řízení o povolení výjimky ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných živočichů stanovených § 50 zákona, o něž požádala **Mendelova univerzita v Brně, Lesnická a dřevařská fakulta, Zemědělská 1, 613 00 Brno, IČ: 62156489** (dále jen žadatel) pro účely výzkumu biologie vlka obecného (*Canis lupus*), který je kriticky ohroženým druhem a předmětem ochrany podle práva Evropských společenství,

t a k t o :

Podle ustanovení § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. a) a d) zákona a příslušných ustanovení správního řádu se za podmínek uvedených dále žadateli

p o v o l u j í

škodlivé zásahy do přirozeného vývoje vlka spočívající v jeho rušení, chytání a zraňování živých jedinců a držení uhynulých jedinců. Výjimka se povoluje výhradně pro účely monitoringu vlků pomocí telemetrie, pro aplikaci metody tzv. averzivního podmiňování, tzn. cíleného plašení zvířat různými podněty včetně střelby gumovými projektily a k odběru nalezených kadáverů z volné přírody pro potřeby výzkumu.

Výjimka se povoluje za těchto podmínek:

1. Výjimka platí pro území Jihomoravského kraje mimo maloplošná zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma, chráněné krajinné oblasti, národní parky a vojenské újezdy.
2. Povolované činnosti mohou provádět odborní garanti výzkumu Mgr. Miroslav Kutal, Ph.D. a Mgr. Martin Duřa, případně další osoby s potřebnou kvalifikací pod dohledem uvedených odborných garantů.
3. Pro odchyt zvířat budou použity pouze certifikované nášlapné pasti se smyčkou Belisle nebo nášlapné pasti typu EZ Grip Traps. Aby nedošlo k odchytu necílových druhů, budou pro odchyt vybrány lokality s ověřeným pravidelným pohybem vlků. Po odchytu zvířete musí odchyťový tým dorazit na místo do 30 min. Imobilizaci zvířete po odchytu provede veterinární lékař, který bude členem týmu projektu pokusu. Telemetrický obojek mohou nasadit pouze osoby s odbornou způsobilostí. Manipulace se zvířetem bude omezena na dobu nezbytnou pro zjištění základních biometrických údajů, odběr biologických vzorků (krev, trus, srst, vzorky kůže, stěry ze sliznic, ektoparaziti), nasazení telemetrického obojku a aplikaci RFID čipu.
4. Pro použití metody averzivního podmiňování musí členové týmu žadatele splňovat veškeré zákonné povinnosti podle zákona o myslivosti a zákona na ochranu zvířat proti týrání.

5. Odchyt nebude probíhat v době od 15. dubna do 31. července, tj. v době výchovy mláďat. Odchyt vlků na stejném místě nebude nepřetržitý, ale bude organizován v 2 – 3 týdenních periodách.
6. Pro účely telemetrie je možno v době platnosti výjimky odchytnit max. 3 jedince vlka obecného. Pro odběr nalezených kadáverů není početní omezení stanoveno.
7. Odchytná zařízení je možné umístit v terénu pouze na základě předchozí písemné dohody s uživateli příslušné honitby.
8. Po dohodě s uživateli honitby bude o umístění odchytných zařízení vhodným způsobem informována veřejnost.
9. O lokalizaci odchytných zařízení a době, po kterou budou aktivní, bude předem informován příslušný orgán ochrany přírody a garant programu péče o vlka obecného na Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR (dále jen Agentura).
10. Úspěšný odchyt bude do 24 hodin nahlášen vydávajícímu orgánu ochrany přírody a garantu programu péče o vlka obecného na Agentuře, kterému budou kromě toho jednou měsíčně zasílána základní průběžná data o pohybu sledovaných jedinců.
11. O záměru a formě plašení bude předem informován vydávající orgán ochrany přírody a garant programu péče o vlka obecného na Agentuře.
12. Oznámení podle bodů 9 - 11 lze zasílat elektronickou poštou.
13. Data získaná monitoringem budou průběžně zadávána do Nálezové databáze ochrany přírody (NDOP) v intervalech nepřesahujících délku tří měsíců.
14. V souladu s ustanovením § 56 odst. 7 zákona žadatel nahlásí každoročně po dobu platnosti výjimky odboru životního prostředí Krajského úřadu Jihomoravského kraje zásahy provedené na základě této výjimky, a to vždy do 31. prosince daného roku.
15. Orgán ochrany přírody si vyhrazuje právo fyzické kontroly dodržování podmínek tohoto rozhodnutí. Kontroly budou prováděny ve spolupráci s Agenturou a s využitím hlášení žadatele dle výše uvedených podmínek.
16. Nedodržení podmínek tohoto rozhodnutí může být důvodem ke zrušení výjimky a použití sankcí podle platných právních předpisů.
17. Tato výjimka platí od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí do 31. prosince 2025.

Povolením výjimky nejsou dotčeny ochranné podmínky zvláště chráněných území, základní ochranné podmínky ostatních zvláště chráněných druhů ani ostatní ustanovení zákona.

Účastníci řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu:

Mendelova univerzita v Brně, Lesnická a dřevařská fakulta, Zemědělská 1, 613 00 Brno, IČ: 62156489.

Odůvodnění:

Podáním ze dne 3. listopadu 2020 prostřednictvím datové schránky požádala Mendelova univerzita v Brně, Lesnická a dřevařská fakulta, Zemědělská 1, 613 00 Brno, odbor životního prostředí Krajského úřadu Jihomoravského kraje o výjimku ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných živočichů, které jsou stanoveny § 50 zákona. Stejnou žádost doplněnou o životopisy garantů projektu Mgr. Miroslava Kutala, Ph.D. a Mgr. Martina Duřky žadatel poslal ještě jednou dne 6. listopadu 2020. Výjimka je požadována ke zjišťování prostorové aktivity vlka obecného (*Canis lupus*) telemetrickou metodou, dalšími částmi záměru jsou odběry nalezených uhynulých jedinců vlka pro potřeby vědeckého výzkumu a testování metody tzv. averzivního podmiňování u vlků. Přílohou žádosti

o výjimku je žádost o schválení projektu pokusů „GPS telemetrie velkých šelem v České republice“ a rozhodnutí MŽP ČR č. j. MZP/2020/630/255 datované 30.01.2020, kterým je tento projekt schválen.

Ve zdůvodnění žádosti žadatel uvádí jako hlavní cíl výzkumu zjištění prostorové aktivity vlků, jejich rozptylu a potravní ekologie. V současné době je populace vlka v ČR na vzestupu a lze očekávat přibývání konfliktů, k jejichž řešení má zamýšlený výzkum přispět. Informace získané telemetrickým sledováním mohou napomoci také při vyhodnocení funkčnosti preventivních opatření nebo určení faktorů, které mohou negativně ovlivnit populační trend a rozptyl vlků v kulturní krajině. Získané poznatky mají být publikovány v recenzovaných časopisech, dílčí vyhodnocení bude obsaženo v souhrnných zprávách zpracovávaných jednou ročně, využity mají být i pro osvětu a vzdělávání veřejnosti. Výstupy z výzkumu mají sloužit i praktické ochraně přírody, kde mohou pomoci při ověření preventivních opatření nebo při zjištění reakce na averzivní podmiňování. Informace o prostorové aktivitě vlků je rovněž významným podkladem pro ochranu důležitých migračních koridorů.

Na podporu záměru žadatel uvádí, že bez telemetrie nelze zjistit přesnou časoprostorovou aktivitu vlků, tj. přesuny v krajině, místa odpočinku, trasy rozptylu apod. Fotomonitoring, stopování a neinvazivní genetika poskytují pouze orientační data. Rovněž potravní ekologii lze částečně sledovat analýzou trusu, nelze však určit frekvenci útoků či odlišit jednotlivé druhy jelenovitých, pokud v trusu nejsou přítomny hlavní identifikační znaky.

Žadatel odkazuje na program péče o vlka obecného, podle něž je explicitní telemetrický výzkum základním nástrojem pro zjištění prostorových nároků vlků. Ten má být zajištěn ve spolupráci AOPK ČR a dalších participujících organizací. Žadatel uvádí, že s AOPK ČR má podepsanou rámcovou smlouvu o vzájemné spolupráci, v níž je zakotvena mimo jiné i realizace společných výzkumných projektů v oblasti ochrany, výzkumu a monitoringu vlka obecného a medvěda hnědého. Zamýšlený výzkum doplňuje další výzkumné aktivity, které na území ČR zajišťují jiné organizace (např. hnutí Duha).

Účastníci řízení

Dnem podání žádosti bylo ve smyslu § 44 odst. 1 správního řádu zahájeno správní řízení o povolení výjimky podle § 56 zákona pro výše uvedený účel, o čemž byli přípisem č. j. JMK 160443/2020 uvědoměni všichni známí účastníci řízení. O zahájení řízení byly rovněž informovány spolky

- Hnutí DUHA, Dolní náměstí 38, 779 00 Olomouc,
- Česká společnost ornitologická, pobočný spolek, Lidická 971/25, 602 00 Brno,
- Čisté Šlapanice, z. s., Jižní 117/4, 664 51 Šlapanice,
- OKRAS, z. s., Opletalova 255/36, 679 04 Adamov,

které ve smyslu ustanovení odst. 2 § 70 zákona požádaly o podávání informací o zahajovaných řízeních podle tohoto zákona a u nichž věcná specifikace žádosti odpovídá předmětu tohoto řízení. Žádný z těchto spolků však o účast v řízení neprojevil zájem.

Ve smyslu ustanovení § 71 odst. 3 zákona jsou obce ve svém územním obvodu účastníkem všech řízení vedených podle tohoto zákona, pokud v téže věci nerozhodují jako orgány ochrany přírody. Na základě tohoto ustanovení mají postavení účastníka předmětného řízení města, městysy a obce Jihomoravského kraje s výjimkou obcí Rudice (BK), Ostrov u Macochy (BK), Klentnice (BV), Malá Vrbka (HO), Nová Lhota (HO), Radějov (HO) a Suchov (HO).

V oznámení o zahájení řízení správní orgán informoval účastníky řízení o možnosti činit ve správním řízení úkony ve smyslu § 36, 37 a 38 správního řádu, zejména pak o právu nahlížet do spisu, vyjádřit své stanovisko, seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim, navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy. K tomu správní orgán stanovil lhůtu do 10. prosince 2020. Dne 7. prosince 2020 obdržel správní orgán stanovisko Agentury, které je novým podkladem rozhodnutí. Přípisem č. j. JMK 170609/2020 oznámil tuto skutečnost účastníkům řízení a lhůtu pro vyjádření prodloužil do 15. ledna 2021. Zároveň uvedl, že pokud do konce této lhůty nezíská žádné další podklady, přistoupí k vydání

rozhodnutí; v opačném případě měla být účastníkům řízení dána možnost se s nově pořízenými podklady seznámit a vyjádřit se k nim. Jelikož žádný z účastníků v průběhu celého řízení svého práva nevyužil, přikročil správní orgán po uvedeném datu k vydání rozhodnutí.

Podklady rozhodnutí

Vedle žádosti o výjimku a schváleného projektu pokusů obsahujících podrobný popis a zdůvodnění záměru opírá správní orgán rozhodnutí o výjimce o stanovisko Agentury, které obdržel v průběhu řízení. Toto stanovisko bylo vydáno pod č. j. 16872/SOPK/20 s datem vyhotovení 04.12.2020 a původně bylo adresováno Krajskému úřadu Karlovarského kraje jako podklad rozhodnutí o výjimce, o niž Mendelova univerzita požádala pro účely telemetrie u vlka a rysa ostrovida. Protože žadatel podal obdobnou žádost i u ostatních krajů České republiky, poskytla Agentura stanovisko také jim.

Ze stanoviska Agentury je zřejmé, že je s metodikou výzkumu podrobně seznámena a tento výzkum podporuje. Agentura ve svém stanovisku uvádí, že jako resortní organizace MŽP koordinuje realizaci Programu péče o vlka obecného, který byl Ministerstvem životního prostředí schválen v březnu roku 2020. Telemetrické sledování je specializovaný, náročný a velmi důležitý způsob monitoringu, který u vlka doposud nebyl na území ČR úspěšně realizován. S telemetrickým sledováním rysa má žadatel již reálné zkušenosti (CHKO Beskydy, CHKO Moravský Kras) a jak sám uvádí, získaná data jsou pro poznání prostorového chování, rozptylu a potravní ekologie obou druhů nenahraditelná. S tímto názorem se Agentura zcela ztotožňuje.

Stran odchyty vlků do nášlapných pastí je Agentura toho názoru, že počet 3 jedinců pro odchyt vlka obecného pomocí nášlapných pastí typu Belisle a Soft Catch Traps je v souladu s nejnovějšími poznatky a zkušenostmi z oboru výzkumu velkých šelem. Používání obou typů pastí je pro účely takto specializovaného výzkumu na území ČR umožněno. Pasti typu Belisle pracují na principu smyčky, která zůstane odchycenému jedinci držet po odchyty na noze a doporučuje se k odchyty v místech, kde není zaznamenán velký pohyb vysoké zvěře. Vysoká zvěř by mohla při leknutí pasti kopýtky rozbít a je znám případ, kdy lanko zůstalo na noze srně, která po rozbití pasti utekla. Jako vhodnější se zdá být past Soft Catch Trap, která funguje jako nášlapná past s čelistmi, které se při nášlapu jedince na středovou plošku uzavřou a končetina zůstane nehybně zachycena. Okraje čelistí jsou vyztuženy vrstvou pryže tak, aby nedošlo k poranění končetiny odchyceného jedince. V podmínkách České republiky, kde je zvěř přemnožena, se Agentura přiklání spíše k použití pastí Soft Catch Trap. Žadatel se zavazuje k tomu, že po obdržení informace o odchyty bude odchyty tým na místě do 30 minut, což je, stejně jako využití tohoto typu pastí, v souladu s doporučením prezentovaným eurokomisařem D. Callejou.

Systematické plašení gumovými projektily se má podle ústního sdělení Dr. Kutala použít pouze v případech tzv. bold jedinců nebo jedinců vykazujících tzv. problematické chování v souladu s charakteristikami popisujícími kategorie chování vlka. Tito jedinci vykazují často smělé až nebojácné chování z pohledu člověka, přibližují se více člověku a jeho obydlí i ve dne. U těchto jedinců je vhodné takové chování monitorovat a případně předcházet jejich synantropizaci (habituaci) systematickým plašením. Problematika „bold“ jedinců, prevence ztráty plachosti, je součástí Programu péče o vlka obecného. Pro jedince, kteří vykazují nepřírozené chování, vznikl Pohotovostní plán – nápadní jedinci vlka obecného, jehož součástí je tabulka se škálou chování vlka od přirozeného po problematické. Pohotovostní plán bude projednán se zástupci Ministerstva zemědělství a Ministerstva vnitra, aby mohly být přesně stanoveny postupy realizovatelné podle definovaného chování vlka. Tabulka škály chování vlků vychází z principů LCIE (Large Carnivore Initiative Europe - Management of bold wolves) a byla projednána v rámci poradního sboru programu péče o vlka obecného.

Způsob plašení střílbou gumovými projektily je metoda, která je limitována řadou faktorů (omezení ze zákona o myslivosti – rušení zvěře, otázka „lovu“, použití zbraně). Při vlastní realizaci musí členové týmu žadatele splňovat veškeré zákonné povinnosti podle zákona o myslivosti a zákona na ochranu zvířat proti týrání. Z pohledu rušení střílbou gumovými projektily Agentura konstatuje, že je v zájmu ochrany vlka jako kriticky ohroženého druhu snažit se zastavit či předcházet rozvoji habituace či

jinému problematickému chování vlků i touto metodou, ačkoli dosud nebyla v podmínkách České republiky praktikována.

K možnosti negativního dopadu výzkumu na populaci sledovaného druhu vyjádřila Agentura přesvědčení o tom, že tým pracovníků Lesnické a dřevařské fakulty Mendelovy univerzity disponuje nejnovějšími poznatky o metodice odchyty obou druhů velkých šelem. Proto došlo k uzavření dodatku ke smlouvě o vzájemné spolupráci mezi Agenturou a Univerzitou v oblasti výzkumu vlka obecného a medvěda hnědého s důrazem na zjišťování populačních charakteristik obou druhů za účelem jejich ochrany. Dosavadní zkušenosti českých odborníků (zejm. tým pod vedením Dr. Aleše Vorla na Fakultě životního prostředí České zemědělské univerzity) nasvědčují tomu, že odchyt vlka do uvedených pastí je časově, organizačně a technicky velice náročný, zejména s přihlédnutím k přemnoženým stavům zvěře a pohybu návštěvnické veřejnosti. Tyto faktory je třeba vzít v úvahu při výběru lokalit pro umístění pastí. Agentura se domnívá, že případným odchycem nedojde k negativnímu ovlivnění přirozeného vývoje populace vlka, pokud budou dodrženy veškeré podmínky stanovené výrobcem odchytných pastí a závazek žadatele, že v případě úspěšně realizovaného odchytu bude u odchyceného jedince do 30 minut s erudovaným a plně vybaveným týmem v souladu s projektem pokusu. Bude tak zcela minimalizováno riziko možného zranění či dokonce úhynu odchycených vlků.

Agentura považuje předkládaný záměr za výzkum, který je ve veřejném zájmu, protože může významně pomoci v poznání biologie, prostorového chování, potravní ekologie a sociobiologie vlka. Monitoring v podobě telemetrického sledování je zároveň součástí schválené Metodiky monitoringu velkých šelem (publikována v srpnu 2020 na webu Agentury – viz https://portal.nature.cz/publik_syst/files/vselmy_mon_met_2020.pdf). Neexistuje jiný způsob monitoringu, který by přinesl srovnatelně detailní data. S ohledem na konfliktnost vlka s chovateli hospodářských zvířat lze říci, že pouze telemetrické sledování nabídne státní ochraně přírody dostatečné informace o pohybu zvířat v rámci teritorií i mimo ně, o vlastní velikosti domovských okrsků, disperzi zvířat, využívání migračních koridorů v rámci vrstvy biotopu vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců (jev 36 b jako územně analytický podklad), funkčnost a identifikaci kritických míst koridorů atp. V případě, že by byl odchycen tzv. problematický jedinec, je telemetrický obojek jedinečnou metodou, kterou lze účinně využít k systematickému averzivnímu podmiňování jeho chování, jelikož budou existovat data o jeho výskytu. Zároveň bude možné účinně vyhodnocovat úspěšnost tohoto averzivního podmiňování a takto získaná data budou moci být využita pro management problematických jedinců (Pohotovostní plán – nápadný jedinec vlka obecného) a účinnější ochranu a aktivní opatření ve prospěch ochrany vlka obecného v budoucnosti.

Předkládaný záměr je tedy dle názoru Agentury ve veřejném zájmu z pohledu ochrany přírody, neboť nabízí získání jedinečných dat zásadních pro prohloubení znalostí ekologie vlka. Záměr je tak jednoznačně ve prospěch ochrany vlka obecného, protože je potřeba znát prostorové chování jedinců tohoto druhu pro účinné zajištění ochrany a zároveň řešení konfliktů, které vlk způsobuje na nedostatečně zabezpečených hospodářských zvířatech.

Posouzení zákonných podmínek pro povolení výjimky

Základní podmínkou pro povolení výjimky z druhové ochrany vydávané pro kterýkoli zvláště chráněný druh je převaha daného veřejného zájmu nad zájmy ochrany přírody. V případě druhů chráněných evropskou legislativou pak musí být splněny také další podmínky stanovené § 56 odst. 1 zákona, tzn. musí být dán některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 zákona, musí být prokázána neexistence jiného uspokojivého řešení a povolovaná činnost nesmí ovlivnit dosažení či udržení příznivého stavu daného druhu z hlediska ochrany. Vlk obecný spadá pod legislativní ochranu EU, proto byla možnost povolení výjimky posuzována ve smyslu těchto podmínek. Jejich naplnění vyplývá také z citovaného odborného stanoviska Agentury, na něž lze v každém jednotlivém bodu odkázat.

Ze žádosti i stanoviska Agentury jednoznačně vyplývá, že předmětný záměr naplňuje znaky aktivity specifikované v ustanovení § 56 odst. 2 písm. a) a d) zákona, v daném případě výzkumu vlka

obecného jako volně žijícího druhu a jeho ochrany, která s výzkumem úzce souvisí. Žádost obsahuje podrobný rozpis dílčích aktivit, z nichž každá má výhradně charakter výzkumné činnosti. Agentura ve svém stanovisku vyslovila názor, že znalost potravní ekologie a prostorové aktivity velkých šelem je zásadní podmínkou pro jejich účinnou ochranu. S tímto názorem se správní orgán zcela ztotožňuje. Zárukou naplnění tohoto cíle výzkumu je smluvní zajištění vzájemné spolupráce mezi Agenturou jako garantem schváleného Programu péče o vlka obecného a Mendelovou univerzitou v oblasti výzkumu velkých šelem.

Monitoring velkých šelem je veřejným zájmem, neboť poskytuje nenahraditelné informace využitelné jak při jejich ochraně, tak v prevenci nežádoucího chování a škod, které mohou způsobit. Telemetrie v kombinaci s plašením může přinést cenné údaje o efektivitě metody averzivního podmiňování, zejména s ohledem na očekávaný nárůst konfliktů mezi ochranou vlků a chovateli hospodářských zvířat. Převaha takto specifikovaného veřejného zájmu nad zákonnou ochranou vlků jako kriticky ohroženého druhu je dána významem, který mají získaná data. S tímto přínosem je poměřován škodlivý zásah do přirozeného vývoje vlků spočívající v jejich odchyty, časově omezené imobilizaci a připevnění telemetrického zařízení (viz dále), případně též použití metod plašení jedinců s nežádoucím chováním. Jako výrazný zásah do přirozeného vývoje se jeví metoda averzivního podmiňování, je však třeba vzít v úvahu, že plašení vlků má předcházet možným konfliktům, které ze strany veřejnosti mohou vést až k nelegálnímu usmrcování. Žádná z plánovaných činností by neměla na jedincích nebo populaci vlků zanechat trvalé negativní následky. Správní orgán proto nemá pochybnost o převaze veřejného zájmu, který představuje výzkum biologie vlků, nad jeho předpokládaným negativním dopadem.

Otázkou jiného uspokojivého řešení se zabývá jak žadatel ve zdůvodnění žádosti, tak Agentura ve svém stanovisku. Z obou dokumentů vyplývá, že žádná alternativní metoda sledování vlků neposkytne tak detailní údaje o jejich pohybu, jako právě telemetrie. V případě odchyty jedince s problematickým chováním může telemetrické sledování podat přesné informace o účinnosti averzivního podmiňování. S tímto názorem se správní orgán ztotožňuje.

Pro posouzení, zda populace vlků zůstane zachována v příznivém stavu z hlediska ochrany, je podstatný fakt, že výzkumné aktivity se týkají jednotlivců, jejichž počet je limitován. Žádný z plánovaných zásahů přitom není takové povahy, aby významně omezoval jedince v jeho životních projevech. Metodika odchyty je propracována tak, aby stres zvířat byl minimalizován na nejnižší možnou míru. Limitován je rovněž počet odchycených vlků. Podle metodiky popsané v žádosti mají být pro odchyt zvířat použity pouze certifikované nášlapné pasti se smyčkou Belisle nebo nášlapné pasti typu EZ Grip Traps. Pasti jsou dimenzovány na určitou hmotnost, při průchodu menších zvířat by proto nemělo dojít k jejich spuštění. V případě odchyty většího zvířete bude při jeho vyproštění v případě nutnosti použita imobilizace. Aby nedošlo k odchyty necílových druhů, budou pro odchyt vybrány lokality s ověřeným pravidelným pohybem vlků. Ke zvýšení pravděpodobnosti výskytu vlků v místě odchyty budou použity atraktanty specifické pro vlka. Na každém odchytovém místě budou umístěny 1 – 2 fotopasti obsahující GSM modul, které umožňují okamžité odeslání pořízených fotografií na mobilní telefon nebo prostřednictvím e-mailu. Fotopasti zároveň umožňují spuštění na dálku pomocí SMS. Tímto způsobem bude 2x denně ověřena funkčnost fotopasti. V případě, že se snímek nepodaří získat, bude fotopast fyzicky zkontrolována, případně nahrazena. Pokud bude na dané lokalitě nedostatečný signál pro odesílání fotografií, bude místo fotopastí použit GSM alarm indikující odchyt zvířete. Po aktivaci pastí nebude dostupnost odchytového týmu překračovat 30 min. Imobilizaci zvířete po odchyty provede veterinární lékař, který bude členem týmu projektu pokusu. Telemetrický obojek mohou nasadit pouze osoby s odbornou způsobilostí. Manipulace se zvířetem bude omezena na dobu nezbytnou pro zjištění základních biometrických údajů, odběr biologických vzorků (krev, trus, srst, vzorky kůže, stěry ze sliznic, ektoparaziti), nasazení telemetrického obojku a aplikaci RFID čipu. Část obojku je zhotovena z bavlněného proužku, který se během 2 – 3 let rozloží a obojek posléze odpadne.

Metoda tzv. averzivního podmiňování má být použita ve výjimečných případech. Její podstatou je plašení vlků různými podněty včetně střelby gumovými projektily s cílem změnit jejich nežádoucí chování. V případě vlků s nestandardním chováním nebo jedinců silně habituovaných má být tato metoda testována jako šetrnější alternativa k jejich odstranění z populace.

Správní orgán sdílí názor Agentury, podle něž výzkum respektující podmínky dané výrobcí odchytových zařízení i další zmírňující opatření nebude mít fatální dopad na předmětné jedince a riziko zranění či úhynu zvířat tak bude potlačeno na minimální úroveň. Touto úvahou dospěl správní orgán k závěru, že zamýšlený výzkum vlka obecného nezhorší stav tohoto druhu z hlediska ochrany.

Uvedenými úvahami dospěl správní orgán k závěru, že záměr žadatele naplňuje podmínky stanovené § 56 zákona pro povolení výjimky ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných živočichů.

Podmínky rozhodnutí

Pro realizaci záměru stanovil správní orgán limity formou závazných podmínek, do jejichž části se promítají též podmínky navržené Agenturou.

Smyslem podmínek č. 1 a 2 je věcné a územní vymezení zamýšleného výzkumu a uvedení osob oprávněných k činnostem vázaných touto výjimkou. Z výzkumu byly vyloučeny chráněné krajinné oblasti a národní parky, na jejichž území jsou kompetentními orgány ochrany přírody příslušné správy. Výzkum nebyl povolen rovněž v maloplošných zvláště chráněných územích, u nichž by musel být posouzen individuálně ve vztahu k jejich konkrétním bližším ochranným podmínkám.

Podmínky č. 3 – 6 mají minimalizovat negativní dopad výzkumu na populaci vlků i na odchycené jednotlivce, ale také na necílové druhy. Některá omezení vyplývají přímo z metodiky uvedené v žádosti o výjimku. To se týká např. počtu odchycených vlků, vyloučení odchytu v době péče o mláďata a časové omezení pro odchyt na témže místě, stejně jako typ použitých odchytových zařízení a jejich monitorování pomocí fotopastí. Význam dílčích postupů a opatření je ze závazných podmínek dostatečně zřejmý a nevyžaduje podrobnější komentář.

Smyslem podmínek č. 7 a 8 je informovanost veřejnosti a souhlas uživatele příslušné honitby. Včasné a vhodným způsobem sdělené informace mají předcházet konfliktům či nedorozuměním na straně turistické či myslivecké veřejnosti a zajistit tak hladký průběh výzkumu.

V podmínkách č. 9 – 12 je zakotvena povinnost žadatele oznamovat správnímu orgánu a Agentuře stěžejní kroky v rámci výzkumu. Oznámení mají zajistit průběžnou informovanost správního orgánu i garanta programu péče o vlka o průběhu výzkumu a využití výjimky. Tato hlášení požaduje Agentura i v návrhu podmínek rozhodnutí, který je součástí výše uvedeného stanoviska. Možnost zasílat oznámení elektronickou poštou byla zvolena z praktických důvodů pro vyšší rychlost a operativnost.

Průběžné vkládání dat do Nálezové databáze ochrany přírody je požadavkem Agentury. Lze jej zdůvodnit faktem, že výzkum má sloužit Agentuře jako vědeckému orgánu i orgánům státní správy jako podklad pro další vědeckou či správní činnost. Požadavek na průběžné poskytování zjištěných dat prostřednictvím NDOP pokládá správní orgán za legitimní také proto, že výzkum probíhá na základě smlouvy mezi Agenturou a Mendelovou univerzitou.

Povinnost žadatele oznámit odboru životního prostředí Krajského úřadu Jihomoravského kraje aktivity provedené na základě této výjimky vychází z informační povinnosti orgánu ochrany přírody stanovené § 56 odst. 7, podle níž správní orgán oznamuje Ministerstvu životního prostředí ČR zásahy provedené na základě povolených výjimek. Údaje žadatele budou sloužit jako podklad pro toto oznámení a zároveň poskytnou orgánu ochrany přírody informace o využití výjimky.

Způsob kontrol podmínek tohoto rozhodnutí stanovil správní orgán v souladu s ustanovením § 56 odst. 7 zákona. Zrušení výjimky a použití sankcí podle podmínky č. 16 má zajistit respektování zájmů ochrany přírody a prevenci jejich dalšího poškozování v případě, kdy v souvislosti s povolovanou činností dojde k závažnému porušení zákona nebo podmínek tohoto rozhodnutí.

Doba platnosti výjimky vychází přímo ze žádosti. Správní orgán ji považuje za přiměřenou charakteru zamýšlené výzkumné činnosti a neshledal důvody k její změně.

Na základě výše uvedených skutečností a uvedenými úvahami dospěl orgán ochrany přírody k závěru, že v daném případě záměr splňuje zákonné podmínky pro povolení výjimky ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných živočichů. Z tohoto důvodu bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku.

Poučení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí se lze podle § 81 odst. 1 správního řádu odvolat do 15 dnů ode dne jeho doručení k Ministerstvu životního prostředí ČR, a to podáním učiněným u Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru životního prostředí, Žerotínovo nám. 3, 601 82 Brno.

Ing. Mojmír Pehal v. r.
vedoucí odboru

Za správnost vyhotovení: Anna Foltová

Doručuje se:

a) účastníci řízení

- Mendelova univerzita v Brně, lesnická a dřevařská fakulta, Zemědělská 1, 613 00 BRNO, IČ: 62156489, DS
- Města, městysy a obce Jihomoravského kraje s výjimkou obcí
 - RUDICE (BK)
 - OSTROV U MACOCHY (BK)
 - KLENTNICE (BV)
 - MALÁ VRBKA (HO)
 - NOVÁ LHOTA (HO)
 - RADĚJOV (HO)
 - SUCHOV (HO)

b) na vědomí

- Česká inspekce životního prostředí, OI Brno, oddělení ochrany přírody, Lieberzeitova 14, 614 00 BRNO, DS